

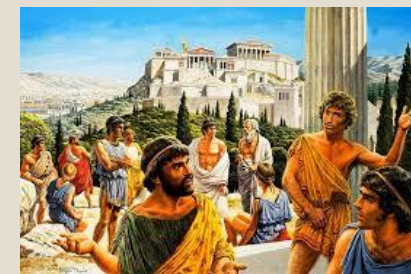

**“Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗΝ
ΑΡΧΑΙΑ ΑΘΗΝΑ”**

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ Α1

ΑΡΧΑΙΑ ΑΘΗΝΑ – ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΘΗΝΑ

- Ζω στην Αθήνα του 2021. Είμαι μαθήτρια. Ταξιδεύω στο χρόνο. Φτάνω στον 5^ο αιώνα π.Χ., παρατηρώ και καταγράφω τι βλέπω στο αντίστοιχο σχολείο τότε.
- Θέλω να δω τις διαφορές και τις ομοιότητες των δύο εποχών για να επιλέξω στο τέλος που θα προτιμούσα να είμαι μαθήτρια.
- Έχω μεγάλη περιέργεια. Ξεκινάω το ταξίδι μου.

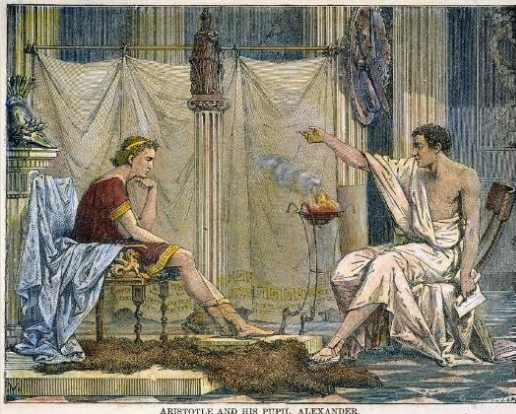
ΔΑΣΚΑΛΟΙ

- Η σχολική αγωγή τον 5ο αιώνα π.Χ. ήταν ιδιωτική και οι γονείς πλήρωναν τους δασκάλους.
- Από τον πρώτο του δάσκαλο, το Γραμματιστή, ο μικρός Αθηναίος μάθαινε ανάγνωση, συλλαβισμό, γραφή, καλλιγραφία, ορθογραφία και αριθμητική. Οι μαθητές ήταν υποχρεωμένοι να κάθονται σε δίφρους (σκαμνιά), έχοντας στα γόνατά τους τα πινακίδια πάνω στα οποία έγραφαν.
- Οι γραμματιστές κάθονταν σε καθίσματα, τους λεγόμενους θρόνους ή κλισμούς, και τους επέβλεπαν.
- Απαραίτητο στοιχείο για την εκπαιδευτική ολοκλήρωση θεωρούσαν οι Αθηναίοι τη μουσική. Τη μύηση στην τέχνη της μουσικής αναλάμβανε ο Κιθαριστής, που εξασκούσε τον μικρό Αθηναίο στο τραγούδι, τη λύρα, την εκμάθηση και την απαγγελία των ποιημάτων του Ομήρου, του Θέογνη και του Σόλωνα.
- Τη σωματική εκγύμναση των μαθητών φρόντιζε ο Παιδοτρίβης.
- Οι γυμναστικές ασκήσεις στην Παλαίστρα καλλιεργούσαν το αθλητικό πνεύμα και την άμιλλα, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην ισορροπία δύναμης και χάριτος. Προετοιμάζε μάλιστα τους μαθητές και για τη συμμετοχή τους σε αθλητικούς αγώνες, με σκοπό οι καλύτεροι να λάβουν μέρος στους Ολυμπιακούς.

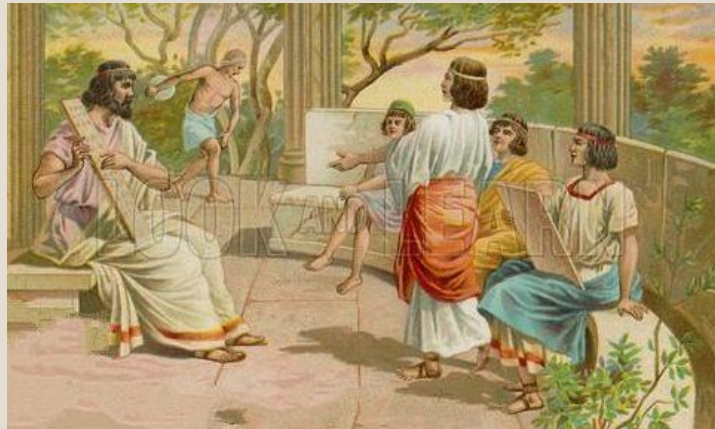
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

- Ανάγνωση, Συλλαβισμός,
- Γραφή, Καλλιγραφία, Ορθογραφία,
- Αριθμητική,
- Μουσική, Τραγούδι, Επτάχορδη Λύρα, και να τραγουδούν τα έργα των λυρικών ποιητών,
- Εκμάθηση και απαγγελία των ποιημάτων του Ομήρου, του Θέογνη και του Σόλωνα,
- Γυμναστικές ασκήσεις στην Παλαίστρα (πάλη, παγκράτιο, πυγμαχία, τρέξιμο, ρίψη του δίσκου, άλμα και ποικίλες άλλες ασκήσεις).

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Η μέθοδος διδασκαλίας την οποία χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι γραμματιστές βασιζόταν στην τεχνική της απομνημόνευσης.
- Οι μαθητές ήταν υποχρεωμένοι να αποστηθίσουν την αλφάβητο, όχι μόνο με την κανονική σειρά (α, β, γ...) αλλά και με την αντίστροφη (ω, ψ, χ...).
- Στη συνέχεια προχωρούσαν στην εκμάθηση της ανάγνωσης και της γραφής των συλλαβών και κατέληγαν σε ολόκληρες λέξεις. Με την πάροδο του χρόνου σταδιακά ο μαθητής προέβαινε στην ανάγνωση και κατανόηση κειμένων.
- Ο γραμματιστής ήταν αυστηρός και απαιτούσε από τους μικρούς Αθηναίους υπακοή και συμπεριφορά που χαρακτήριζε ενάρετο άνθρωπο αλλά και καλό πολίτη. Συχνά η συμμόρφωση των μικρών μαθητών γινόταν με μη αποδεκτές μεθόδους.

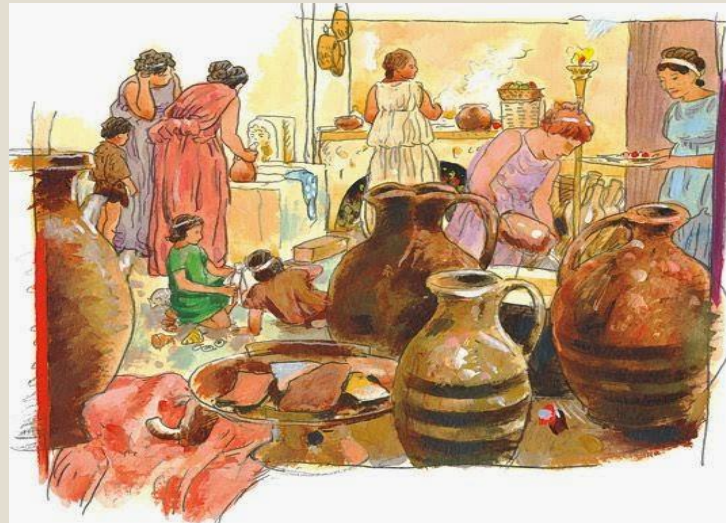
ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΓΡΑΦΗΣ

- Υπήρχαν πινακίδια τα οποία ήταν αλειμμένα με κερί και επάνω σε αυτό το υλικό χαράσσονταν τα γράμματα με τη βοήθεια της γραφίδας. Η γραφίδα ήταν ένα αντικείμενο μυτερό από τη μια πλευρά, ώστε να μπορεί εύκολα ο μαθητής να χαράσσει τα γράμματα και πλατύ από την άλλη για να ισιώνει το κερί και να μπορεί να ξαναγράψει.
- Οι μαθητές οι οποίοι δεν διέθεταν πινακίδιο με κερί, συνέλεγαν όστρακα από τα κεραμικά εργαστήρια ή από τον δρόμο, τα οποία και πάλι μπορούσαν να τα χαράξουν ή να γράψουν πάνω σ' αυτά με μελάνι.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΓΟΡΙΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

- Όλα τα παραπάνω αναφέρονται σαφώς στην εκπαίδευση των αγοριών τα οποία διδάσκονταν ποικίλες γνώσεις από τους παραπάνω ειδικούς δασκάλους.
- Τα κορίτσια συνέχιζαν τη εκπαίδευση μέσα στην οικογένεια, με σκοπό να μάθουν να οργανώνουν και να διαχειρίζονται τις υποθέσεις του σπιτιού, αφού συνήθως δεν ήταν εφικτό να πάρουν ανώτερη μόρφωση. Η αγωγή ήταν ηθική και πρακτική. Η νέα έπρεπε να μένει συνεχώς στο σπίτι, ασχολούμενη με την υφαντική, την πλεκτική και τη ραπτική.
- Ωστόσο, τα κορίτσια των πολύ εύπορων οικογενειών λάμβαναν στοιχειώδεις γνώσεις γραφής, ανάγνωσης, μυθολογίας και μάθαιναν να κάνουν λογαριασμούς και να απαγγέλλουν ποιήματα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΤΙ ΘΑ ΠΡΟΤΙΜΟΥΣΑ

- Παρακολουθώντας το τι συνέβαινε τον 5ο αιώνα π.Χ. , σ' αυτό το ταξίδι του χρόνου, εγώ σίγουρα θα προτιμούσα την σημερινή εποχή για διάφορους λόγους:
- 1ο . Ως κορίτσι τον 5ο αιώνα π.Χ. δεν θα είχα την δυνατότητα να μορφωθώ ισάξια με τα αγόρια αλλά θα παρέμενα στο σπίτι μαθαίνοντας την υφαντική, την πλεκτική και τη ραπτική.
- 2ο . Η σχολική αγωγή τον 5ο αιώνα π.Χ. ήταν ιδιωτική και οι γονείς πλήρωναν τους δασκάλους, ενώ σήμερα τον 21ο αιώνα υπάρχει δημόσια εκπαίδευση παράλληλα με την ιδιωτική όπου μπορούν και οι πιο φτωχές τάξεις να μορφωθούν.
- 3ο . Τα μαθήματα τον 5ο αιώνα π.Χ. ήταν στοιχειώδη ενώ τώρα που έχει διευρυνθεί η γνώση της ανθρωπότητας είναι πιο πολύπλευρα, διότι μαθαίνουμε και γεωγραφία και φυσικές επιστήμες και βιολογία και υπολογιστές και ξένες γλώσσες και πολλά άλλα σημαντικά και χρήσιμα.
- 4ο . Οι δάσκαλοι τώρα είναι περισσότεροι και πιο ειδικευμένοι, ο καθένας στον τομέα του με αποτέλεσμα την καλύτερη μετάδοση της εξειδικευμένης γνώσης.
- 5ο . Τα μέσα και οι τρόποι διδασκαλίας αλλά και τα υλικά και τα όργανα γραφής τον 5ο αιώνα π.Χ. ήταν ελάχιστα ενώ τώρα είναι πιο ανεπτυγμένα και εξελιγμένα.

ΠΗΓΕΣ

- https://www.myrtis.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=275&Itemid=333&lang=el
- <http://www.ekivolos.gr/H%20ekpaideysh%20sthn%20arxaia%20Ellada.htm>

